

Aanwas voor het vak op peil houden door jongeren te inspireren

FotY-genomineerde zet kennis en ervaring in voor Abe Lenstra Stadion, gemeenten, clubs en scholen

Fieldmanager of the Year-genomineerde Gertjan Hilarius is werkzaam als fieldmanager bij SC Heerenveen in het Abe Lenstra Stadion. Daarnaast bestiert hij zijn eigen bedrijf Gazonbemesting.nl, waarmee hij weer sponsor is van SC Heerenveen. Met zijn achtergrond als greenkeeper past hij de nieuwste technieken en methoden toe op het stadionveld.

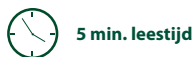
Auteur: Karlijn Raats

Foto's: Fotopersbureau Heerenveen

Het veld in het Abe Lenstra Stadion kreeg in 2021 een hybride grasmatt. Hilarius 'ademt' natuurgras en was al betrokken bij de kweek van de stadiongrasmatt. Eenmaal per maand ging hij naar het Limburgse bedrijf Hendriks Graszoden, om mee te helpen bij de verzorging van de grasmatt. Hilarius is niet alleen natuurgrasliefhebber, maar als echte Fries ook fan van de club waar hij fieldmanager is. Vakblad Fieldmanager spreekt hem medio mei, wanneer SC Heerenveen net van Go Ahead Eagles heeft gewonnen en de play-offs voor Europees voetbal in gaat. 'Het was spannend, dit weekend.' Over de grasmatt zegt hij: 'Ons hybride veld is op een gegeven moment echt toe aan een onderhoudsbeurt. Elk jaar halen we de topklaag eraf, borstelen we de kunststof vezel weer omhoog en zaaien we opnieuw in.'

Het grasteam

Hilarius maakte via HGM en HSM Sport de overstap van de golfwereld naar een betaald-voetbalorganisatie. Daarmee was hij zeker niet de eerste; Martin Brummel was hem voor. Paul Baas en Erwin Beltman zijn ook voorbeelden van greenkeepers die op bvo-sportvelden gingen werken. Hilarius kwam terecht in een volledig professioneel grasteam. Henk Schreuder, de voormalige fieldmanager bij SC Heerenveen, was de grondlegger van het huidige grasteam bij SC Heerenveen. Hilarius: 'Toen Henk Schreuder hier begon, werd het veld nog onderhouden door vrijwilligers. Dankzij hem zijn het team en het werk in dertien jaar tijd geprofessionaliseerd en is het netwerk in de graswereld flink uitgebreid.' Hilarius werkt nu met een vaste collega in het Abe Lenstra Stadion. Twee krachten werken via aannemer HSM Sport op het trainingscomplex.

5 min. leestijd

heden zoals verticuteren, inzaaien en doorzaaien in eigen beheer gedaan kunnen worden. Machines die we maar één of twee keer per jaar nodig hebben, zoals de Fieldtopmaker, huren we in.'

De onderhoudsmethoden zijn met de tijd meegegaan. 'De technieken uit de golfwereld worden nu meegenomen in het onderhoud van stadionvelden. In de golfwereld is alles op het gras gericht bij de inzet van machines: een lage bandenspanning en efficiënt gebouwde machines voor zo min mogelijk druk op de bodem. Daar wordt ook naar gestreefd bij stadionvelden; die ontwikkeling zie je ook bij ons. Voorheen werd er gevertidraind; nu zetten we een Pro Core-beluchter met holle pennen in. Vroeger werd er met een brede bezander verschraald; dat doen we nu met een golfbaan-bezander.'

Ook zijn er allerlei graszaadmengsels op de markt waarmee vroeger kan worden ingezaaid en doorgezaaid. Hilarius gebruikt verschillende mengsels en zet ze door elkaar in. 'Het voordeel van deze mengsels is dat de toegepaste tetragrassen erg sterk zijn en dat ze gecoat zijn. Daardoor komt ook het veldbeemdgras snel op en zorgt het voor extra stevigheid in de zoden. Met de intensieve betreding van ons stadionveld is dat erg belangrijk.'

Bodembalans

Een van de speerpunten waarop Hilarius inzet, is de balans in de bodem. 'Een gezonde bodem is het uitgangspunt voor een goede grasmat', verklaart hij. Voor het bemesten van het stadionveld werkt Hilarius met biostimulanten. 'Het is best lastig om de bodem van een stadionveld in balans te krijgen. We manipuleren de bodem namelijk met de lampen van het SGL-systeem en met onze veldverwarming. Toch denk ik dat het belangrijk is om bepaalde bacteriën in de bodem te hebben die organische stof kunnen omzetten en ervoor kunnen zorgen dat de grasplanten gezond blijven. Er is veel op de markt op het gebied van biostimulanten, maar na een periode van experimenteren ben ik eruit welke het geschiktst is voor ons veld. Daarbij let ik sterk op de hoeveelheid saponinen, die helpen tegen plagen en de plantweerbaarheid stimuleren, en op de hoeveelheid goede schimmels.' En hoewel het veld elk jaar wordt vervangen, zet Hilarius in het stadion alles op alles om het bodemleven te optimaliseren.

Invloed greenkeeping

Hilarius heeft specifieke kennis meegenomen vanuit de greenkeeping. 'Een golfbaan beslaat 50 hectare. Elk stukje fairway en elk stukje green heeft daar zijn eigen groeiklimaat. De kennis over verschillende groeiklimaten gebruik ik in het stadion. Ook in een stadion heb je te maken met een schaduwkant, een zonkant en een windkant. Het verschil is wel dat je de ondergrond van een green altijd zo luchtig mogelijk wilt houden, terwijl de voetballer een zo stabiel mogelijke ondergrond wil.' Een van de voordelen van het fieldmanagementvak vindt Hilarius de werktijden. 'Natuurlijk werken wij regelmatig in het weekend. Maar onze werktijden zijn niet vergelijkbaar met het maaien van greens op een golfbaan, waar bij altijd voor de golfers uit wordt gewerkt. Bovendien is werken in het weekend vaak een feest; het is leuk om samen met de vrijwilligers bezig te zijn rond een wedstrijd, eten we gezellig een hapje met elkaar.'

Nieuwe machines en methoden

Toen Hilarius in het Abe Lenstra Stadion begon, was het grasteam nog afhankelijk van andere bedrijven voor het groot onderhoud. Hilarius vertelt: 'Sinds afgelopen jaar heeft SC Heerenveen op mijn advies flink geïnvesteerd in machines, waardoor onderhoudswerkzaam-

Groot netwerk

Begin dit jaar heeft Hilarius een bodemscan van het veld laten maken om te kunnen precisiebemesten. De ideeën voor dit soort innovaties haalt hij uit zijn netwerk; vervolgens onderbouwt hij ze bij SC Heerenveen. 'Ik heb goede contacten met andere bvo-fieldmanagers, maar maak ook gebruik van het uitgebreide NGA-netwerk uit mijn greenkeeperstijd.' Omdat Hilarius vroeger in Heerenveen op school zat, kent hij ook veel mensen op de scholen. 'Ik heb dit jaar verschillende stagiairs; daar ben ik heel blij mee. Een daarvan houdt van gras. Hij volgt de opleiding Natuur, water en recreatie, maar grasonderhoud vindt hij leuker. Ik steek veel tijd in het opleiden van deze jongeren op een leuke manier, zodat ze later ons vak in willen. Het maakt me niet uit of dat op een golfbaan, bij een gemeente, een aannemer of een bvo is. Het gaat erom dat ons vak genoeg aanwas houdt. Dat begint met stages

**‘Mijn kennis over
verschillende groeiklimaten
gebruik ik in het stadion’**

en vakantiebaantjes. Zo ben ik zelf ook in het vak gerold. Ik stapte als vijftienjarige op mijn fiets en vroeg bij Burggolf Sint Nyk om vakantiewerk. Daar ben ik begonnen als ballenraper. Daarna heb ik een hoveniersopleiding afgerond, en al snel daarna volgde de cursus greenkeeping met alle bijbehorende vakdiploma's. Als laatste heb ik de hoofdgreenkeepersopleiding aan de Has Hogeschool gedaan. '

Er zijn wel dingen veranderd, vergeleken met vroeger. 'Je moet nu beter laten zien wat het vak inhoudt. Jongeren komen niet meer op de fiets langs om uit zichzelf te vragen of ze iets kunnen doen. Bij een bvo speelt ook nog mee dat we als fieldmanagementteam in het weekend werken, terwijl ze bij een hoveniersbedrijf in het weekend vaak vrij zijn. Dat kan een rol spelen, waardoor wij het moeilijker hebben om mensen aan te trekken en aan ons te binden.'

Nog genoeg uitdagingen

Heron en Synergy, twee producten die Hilarius mee heeft helpen ontwikkelen, worden gedistribueerd via zijn bedrijf Gazonbemesting.nl. Vos Capelle is de leverancier. Omdat hij ook ondernemer is, heeft Hilarius wel zo'n beetje alles in de sport gedaan en gezien. Ook zijn gezin is bij het bedrijf betrokken; zijn vrouw werkt er en zijn kinderen zijn ook enthousiast. Hilarius is dus een allrounder; hij klom op van assistent-greenkeeper tot greenkeeper en monteur, hoofdgreenkeeper, projectleider en aanlegger van kunstgrasvelden. Nu onderhoudt hij het stadionveld van SC Heerenveen, begeleidt hij stagiairs en adviseert gemeenten en andere clubs over sportveldonderhoud.

Uitgeleerd is hij nog lang niet: 'Ik ga nog steeds vaak naar lezingen en bezoek elk jaar met veel interesse de internationale grasbeurs in

Harrogate in Engeland. Ik streef ernaar om het stadionveld nog waterdoorlatender te krijgen, maar tegelijkertijd in droge periodes beter water te laten vasthouden. Dat is een leuk spanningsveld. Al mijn kennis en graservaring, die ik heb opgedaan vanaf mijn vijftiende, wil ik daarvoor gebruiken.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!